

Sprawozdanie ORE ze szkoleń przeprowadzonych przez nauczycieli-konsultantów i doradców metodycznych (PDN).

Szkolenia dla szkół i placówek pn. „Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki”, zostały przeprowadzone we wszystkich województwach przez **111** nauczycieli-konsultantów i doradców metodycznych (przeszkolonych wcześniej przez ORE), z **72** placówek doskonalenia nauczycieli wskazanych przez kuratorów oświaty. Szkolenia odbyły się w terminie: maj-wrzesień.2017 roku.

Wszyscy uczestnicy szkoleń w ORE wyposażeni zostali w scenariusz (program) spotkania z nauczycielami oraz materiały dydaktyczne (m. in. prezentacje multimedialne i publikacje).

Program opracowanego szkolenia uwzględniał najważniejsze kierunki zmian w zakresie wychowania i profilaktyki obowiązujące od roku szkolnego 2017/2018.

Zaproponowany przez ORE scenariusz szkoleń dla rad pedagogicznych oraz specjalistów szkolnych był następujący.

Program szkolenia

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY I PLACÓWKI

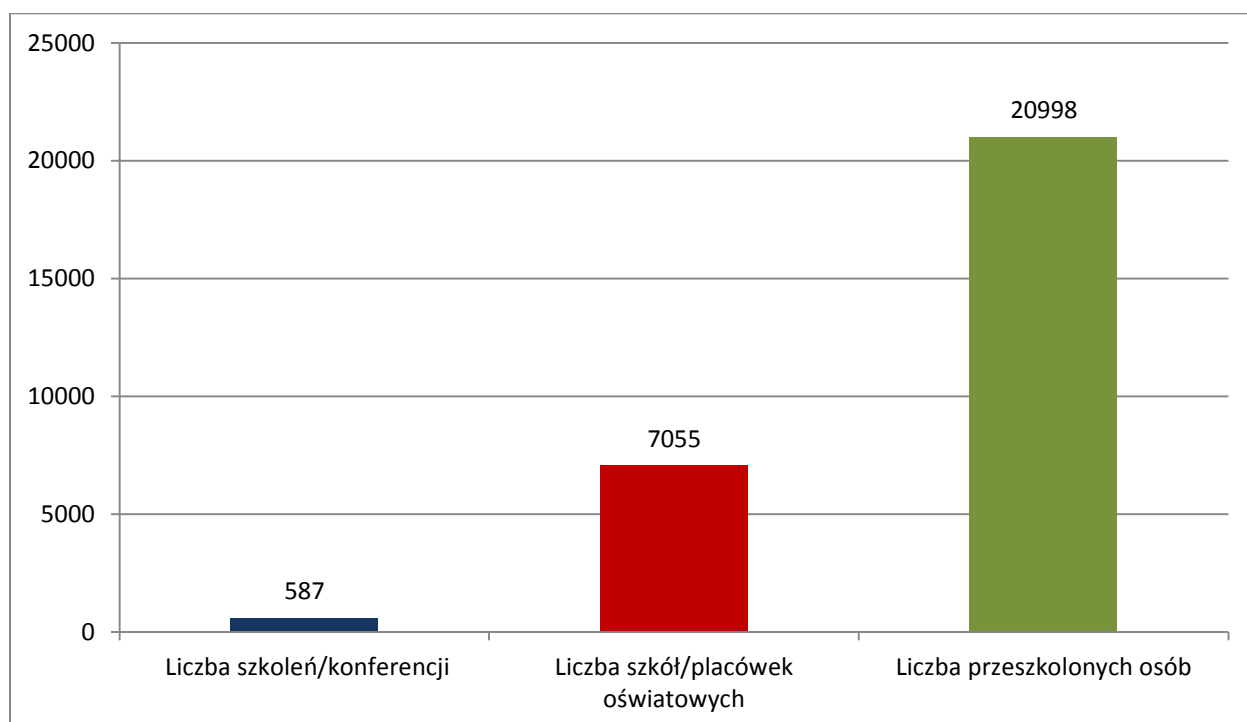
Czas: 6 godzin dydaktycznych

Czas	Temat sesji	Materiały do wykorzystania
20 min.	Podstawy prawne działań wychowawczych i profilaktycznych w szkole i placówce. Zmiany dotyczące wychowania i profilaktyki w szkole wynikające z przepisów nowej ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59).	Prezentacja Power Point MEN/ORE
40 min.	Istota programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i placówki – cele wychowawcze i działania profilaktyczne.	Zbigniew B. Gaś, „Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły. Opracowywanie i ewaluacja” - prez. Power Point
40 min.	Diagnoza potrzeb rozwojowych i zagrożeń. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka.	Materiały szkoleniowe ORE
20 min.	Metody przeprowadzania diagnozy w szkole i placówce oświatowo-wychowawczej.	Materiały szkoleniowe ORE
40 min.	Opracowanie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły	Materiały szkoleniowe ORE

Czas	Temat sesji	Materiały do wykorzystania
	i placówki – działania.	
40 min.	Modyfikacja programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły na podstawie oceny skuteczności dotychczasowych działań.	Materiały szkoleniowe ORE
20 min.	Ewaluacja osiągnięcia celów i procesu realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych.	Materiały szkoleniowe ORE
30 min.	Przykłady praktycznych rozwiązań dla szkół i placówek - dyskusja	
10 min.	Podsumowanie szkolenia – informacja o materiałach szkoleniowych.	Dodatkowe materiały polecane przez ORE do wykorzystania w trakcie szkolenia – lista wraz z linkami

Placówki doskonalenia nauczycieli organizując szkolenia dla rad pedagogicznych i specjalistów szkolnych zaproponowały szkolenia, które były prowadzone metodą wykładowo-warsztatów oraz konferencje, na których treści przekazywane były głównie metodami podawczymi.

Ogółem odbyło się **587** szkoleń i konferencji, w których brało udział **20 998** osób z **7 055** placówek oświatowych (Wykres 1).

Wykres 1. Realizacja szkoleń „Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki”.

W Tabeli nr 1. przedstawiono zestawienie dotyczące przeprowadzonych szkoleń i konferencji przez placówki doskonalenia nauczycieli w poszczególnych województwach, z uwzględnieniem liczby przeszkolonych osób oraz liczby placówek oświatowych objętych szkoleniami.

DOLNOŚLĄSKIE			
Nazwa i adres placówki¹	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli ul. Skarbowców 8A 11-400 Wrocław	5	384	384
Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli ul. Swobodna 73a 50-089 Wrocław	6	130	285
Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej ul. Tadeusza Kościuszki 27 (budynek C) 56-100 Wołów	13	13	381
Powiatowy Ośrodek Doradztwa Metodycznego ul. Targowa 1 59 – 100 Polkowice	10	7	191
RAZEM:	34	534	1241
KUJAWSKO - POMORSKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli ul. Jagiellońska 9 85-067 Bydgoszcz	4	4	68
Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli ul. Sienkiewicza 36 87-100 Toruń	12	12	363
Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli ul. Nowomiejska 15 A 87-800 Włocławek	5	146	1003
ODN w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego ul. Nowomiejska 25 87-800 Włocławek	3	2	130
Niepubliczne Centrum Doskonalenia Nauczycieli „Ekspert” Al. Niepodległości 77 88-100 Inowrocław	3	20	75

¹ Placówki szkolące zostały wskazane przez właściwego kuratora oświaty.

Toruński Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli ul. Św. Katarzyny 8 87-100 Toruń	8	14	356
RAZEM:	35	198	1995
LUBELSKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli ul. Kolejowa 8 21-500 Biała Podlaska	3	110	314
Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli ul. Dominikańska 5 20-111 Lublin	17	918	1580
Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli ul. Waśniewskiego 17 22-100 Chełm	5	87	216
Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli ul. Sienkiewicza 5 22-400 Zamość	6	6	171
Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej ul. M. Karłowicza 4 20-027 Lublin	7	18	240
RAZEM:	38	1139	2521
LUBUSKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli ul. Chopina 15 A 65-031 Zielona Góra	9	7	317
Wojewódzki Ośrodek Metodyczny ul. Łokietka 23 66-400 Gorzów Wielkopolski	2	200	200
RAZEM:	11	207	517
ŁÓDZKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi ul. Wólczańska 202 90-531 Łódź	3	16	35

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego ul. Kopcińskiego 29 90-142 Łódź	15	63	151
Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Doradztwa Metodycznego w Pabianicach ul. Kazimierza 8 95-200 Pabianice	7	2	149
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Piotrkowie Trybunalskim ul. Dąbrowskiego 13 97-300 Piotrków Trybunalski	7	5	72
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Skierniewicach ul. Batorego 6 96-100 Skierniewice	10	66	213
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Sieradzu ul. 3-go Maja 7 98-200 Sieradz	7	143	202
RAZEM:	49	295	822
MAŁOPOLSKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli ODN w Krakowie ul. Garbarska 1 31-131 Kraków	18	225	952
Podkrakowskie Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli ul. Skwerowa 3 30-317 Kraków	4	4	95
Samorządowe Centrum Edukacji w Tarnowie ul. Mościckiego 27 (budynek G) 33-100 Tarnów	10	8	80
Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Brzesku ul. Piastowska 2B 32-800 Brzesko	12	40	149
RAZEM:	44	277	1276
MAZOWIECKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli ul. Świętojańska 9 00-236 Warszawa	13	760	474

Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Mławie ul. Reymonta 4 06-500 Mława	8	8	123
Radomski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Radomiu Słowackiego 17 26-600 Radom	2	50	112
Międzypowiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Radomiu z siedzibą w Iłży ul. Maksymiliana Jakubowskiego 5 27-100 Iłża	6	6	50
Samorządowe Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli w Siedlcach ul. Pescantina 2 08-110 Siedlce	2	9	40
Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń Tel: Stara 4 00-231 Warszawa	11	3	239
RAZEM:	42	836	1038
OPOLSKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu ul. Głogowska 27 49-315 Opole	6	394	484
Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Opolu, ul. Powstańców Śląskich 19 45-086 Opole	4	4	78
Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Kluczborku ul. Byczyńska 7 46-200 Kluczbork	3	56	90
RAZEM:	13	454	652
PODKARPACKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie ul. Niedzielskiego 2 35-036 Rzeszów	101	88	2442
Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sanoku ul. Stróżowska 15 38-500 Sanok	5	4	105

Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu ul. Wojska Polskiego 2 B 39-300 Mielec	3	2	76
Powiatowy Ośrodek Edukacji Nauczycieli w Jaśle ul. Sokoła 6 38-200 Jasło	3	3	73
RAZEM:	112	97	2696
PODLASKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku ul. Złota 4, 15-016 Białystok	4	29	50
Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego w Białymstoku ul. Poleska 27 15-478 Białystok	14	12	156
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łomży ul. Plac Tadeusza Kościuszki 2 18-400 Łomża	5	104	135
Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach ul. T. Noniewiczza 83 16-400 Suwałki	7	5	140
Centrum Edukacji Nauczycieli ul. Złota 4 15-016 Białystok	4	4	87
RAZEM:	34	154	568
POMORSKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku ul. Poniatowskiego 4a 76-200 Słupsk	4	121	218
Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku al. gen. J. Hallera 14 80-401 Gdańsk	9	408	454
Centrum Inicjatyw Edukacyjnych w Kartuzach, ul. Słoneczna 3 83-300 Kartuzy	4	374	278
RAZEM:	17	903	950

ŚLĄSKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku ul. Parkowa 4a 44-200 Rybnik	7	7	115
Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie Al. Jana Pawła II 126/130 42-200 Częstochowa	18	12	829
Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Bielsku-Białej ul. Legionów 25 43-300 Bielsko-Biała	6	529	727
Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach ul. ks. Kard. Wyszyńskiego 7 40-132 Katowice	10	10	418
Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny Metis w Katowicach ul. Drozdów 21 i 17 40-530 Katowice	23	522	810
RAZEM:	64	1080	2899
ŚWIĘTOKRZYSKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli ul. Marszałka J. Piłsudskiego 42 25-431 Kielce	8	271	485
Samorządowy Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach, ul. Marszałka J. Piłsudskiego 42 25-431 Kielce	4	42	88
Centrum Doskonalenia Kadr Oświatowych w Starachowicach ul. Krywki 18 27-200 Starachowice	1	4	15
Powiatowy Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli Al. Mickiewicza 21 28-100 Busko-Zdrój	3	3	51
Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Staszowie ul. Koszarowa 7 28-200 Staszów	4	31	93
RAZEM:	20	351	732

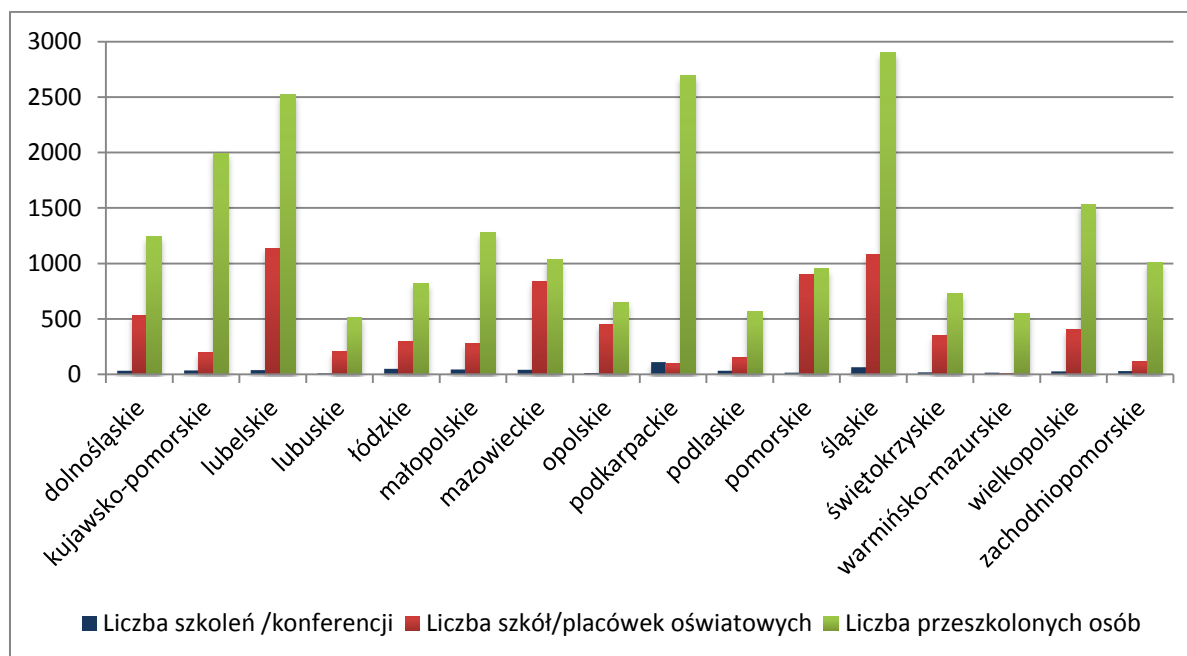

WARMIŃSKO - MAZURSKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu ul. Wojska Polskiego 1 82-300 Elbląg	7	5	225
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie ul. Głowackiego 17 10-447 Olsztyn	5	1	215
Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Ełku ul. Gen. Wł. Sikorskiego 5 A 19-300 Ełk	5	1	110
RAZEM:	17	7	550
WIELKOPOLSKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu ul. Wrocławska 182 62-800 Kalisz	5	3	247
Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie ul. Sosnowa 14 62-510 Konin	4	4	445
Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie ul. Bolesława Chrobrego 15 64-100 Leszno	2	50	79
Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile ul. Bydgoska 21 64-920 Piła	3	0	100
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu ul. Górecka 1 60-201 Poznań	9	346	614
Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Koninie ul. Szymanowskiego 5 62-510 Konin	3	3	47
RAZEM:	26	406	1532
ZACHODNIOPOMORSKIE			
Nazwa i adres placówki	Liczba szkoleń, konferencji	Liczba placówek oświatowych	Liczba przeszkolonych osób
Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli ul. Gen. J. Sowińskiego 68 70-236 Szczecin	10	10	382

Oddział Doskonalenia Nauczycieli Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej w Szczecinie ul. Hoża 6 71-699 Szczecin	6	30	160
Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Stargardzie ul. Majdanek 7 73-110 Stargard	5	40	158
Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie ul. Ruszczyca 16 75-654 Koszalin	7	5	216
Niepubliczny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Centrum Innowacji Edukacji OD-NOWA Ryszewko 44 74-200 Pyrzyce	3	32	93
RAZEM:	31	117	1009

Tabela 1. Wykaz placówek doskonalenia nauczycieli, które przeprowadziły szkolenia dla rad pedagogicznych i pracowników placówek oświatowych w zakresie programu wychowawczo-profilaktycznego – dane sprawozdawcze.

Realizację szkoleń w poszczególnych województwach, z uwzględnieniem liczby szkoleń, liczby szkół i placówek oświatowych uczestniczących w szkoleniach oraz liczbę przeszkolonych osób przedstawia również poniższy wykres:

Wykres 2. Realizacja szkoleń przez PDN wg. województw

Szkolenia zostały zrealizowane w następujących typach szkół i placówek oświatowych:

- szkoły podstawowe,
- gimnazja,
- licea ogólnokształcące,
- technika,
- zasadnicze szkoły zawodowe,
- szkoły specjalne przysposabiające do pracy,
- szkoły branżowe I stopnia,

oraz placówkach oświatowych, takich jak:

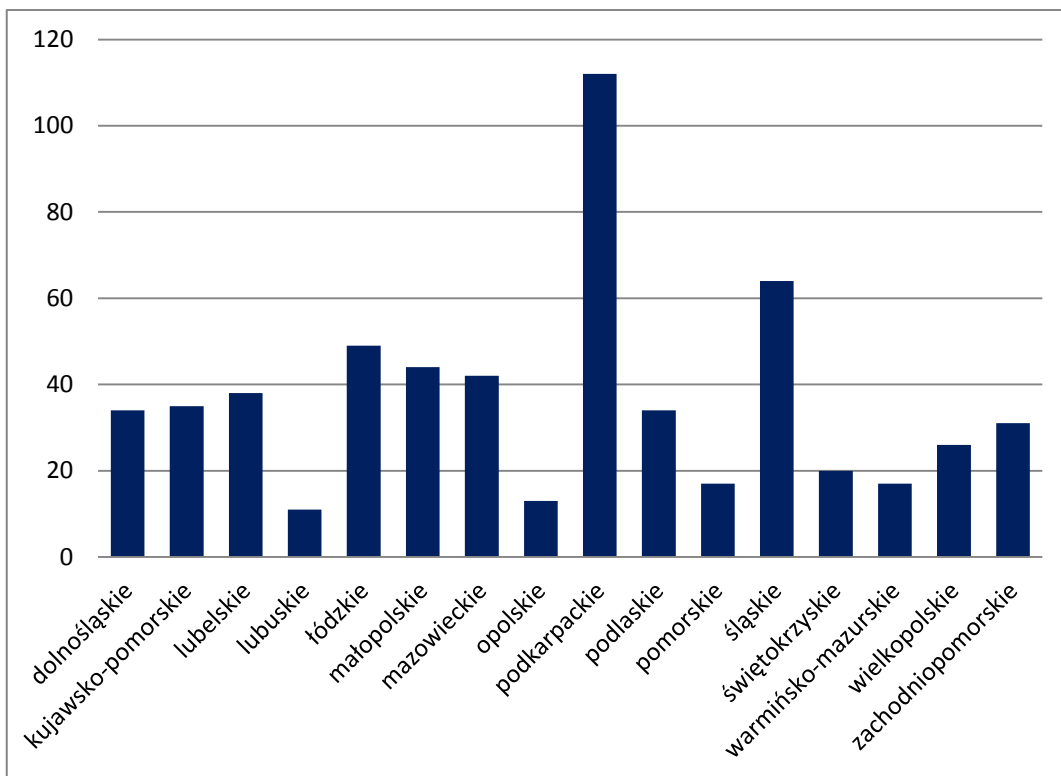
- MOW, MOS,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- przedszkola.

W szkoleniach uczestniczyli również przedstawiciele rad rodziców (głównie w województwie lubelskim).

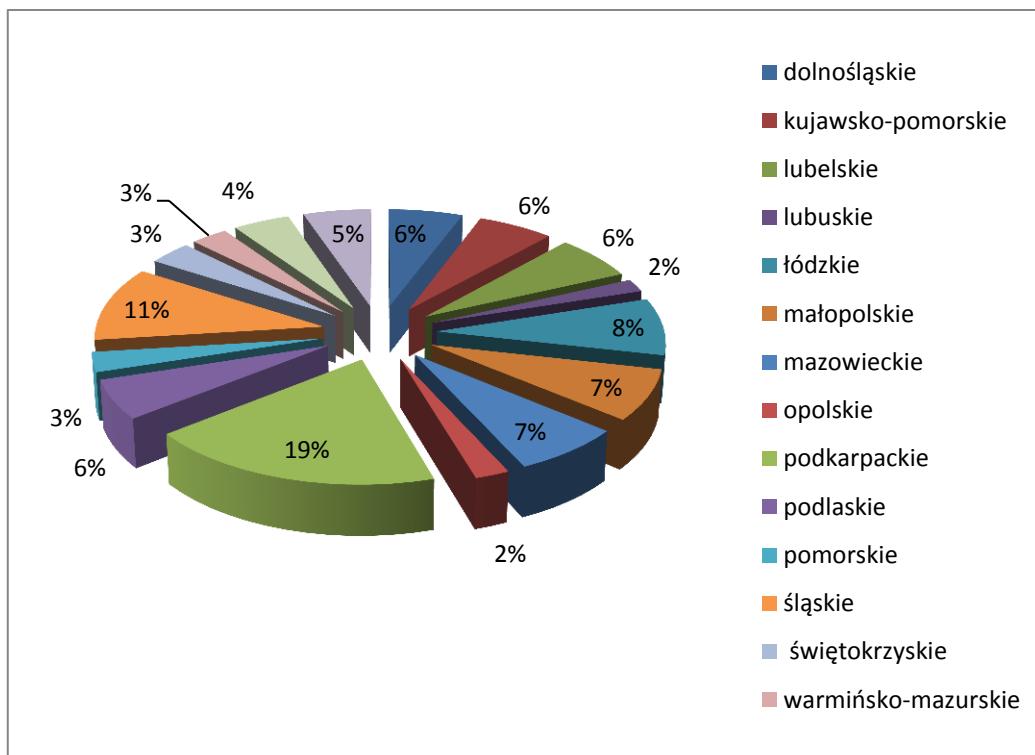
Liczbę przeprowadzanych szkoleń i konferencji w poszczególnych województwach przedstawiono na Wykresie 3. i Wykresie 4.

Najwięcej szkoleń i konferencji zorganizowano w województwie podkarpackim (N-112 = 19%) oraz śląskim (N-64 = 11%).

Duża liczba zorganizowanych form szkoleniowych w województwie podkarpackim oraz śląskim, przy porównywalnej liczbie uczestników (np. podkarpackie/śląskie i lubelskie) sugeruje, iż w tych województwach zorganizowano więcej szkoleń warsztatowych dla mniejszych grup w porównaniu z innymi województwami, w których preferowaną formą była konferencja.

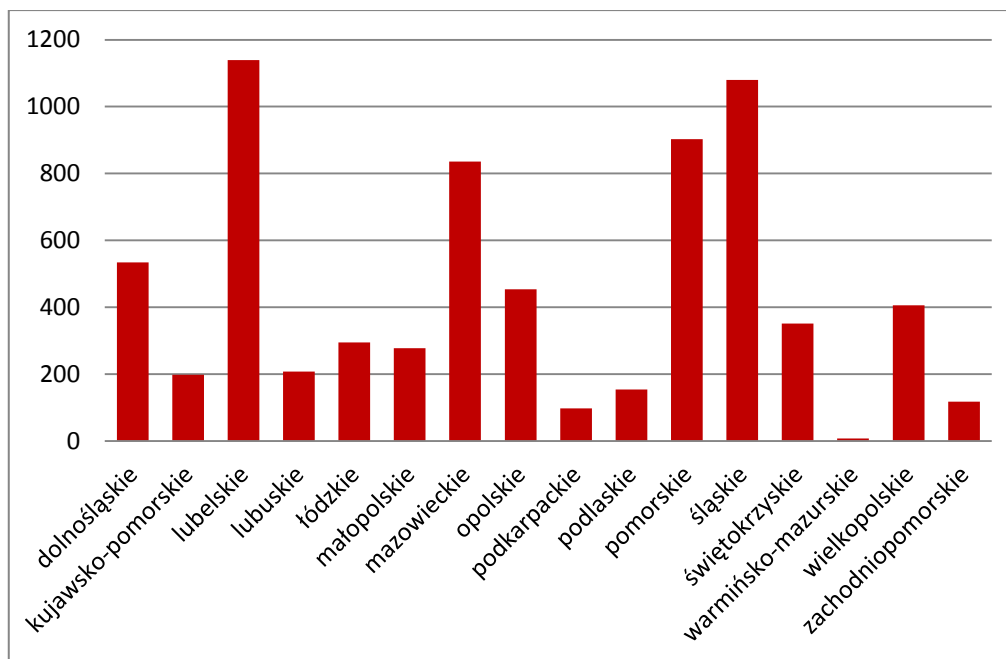
Wykres 3. Liczba przeprowadzonych szkoleń i konferencji – wg. województw.

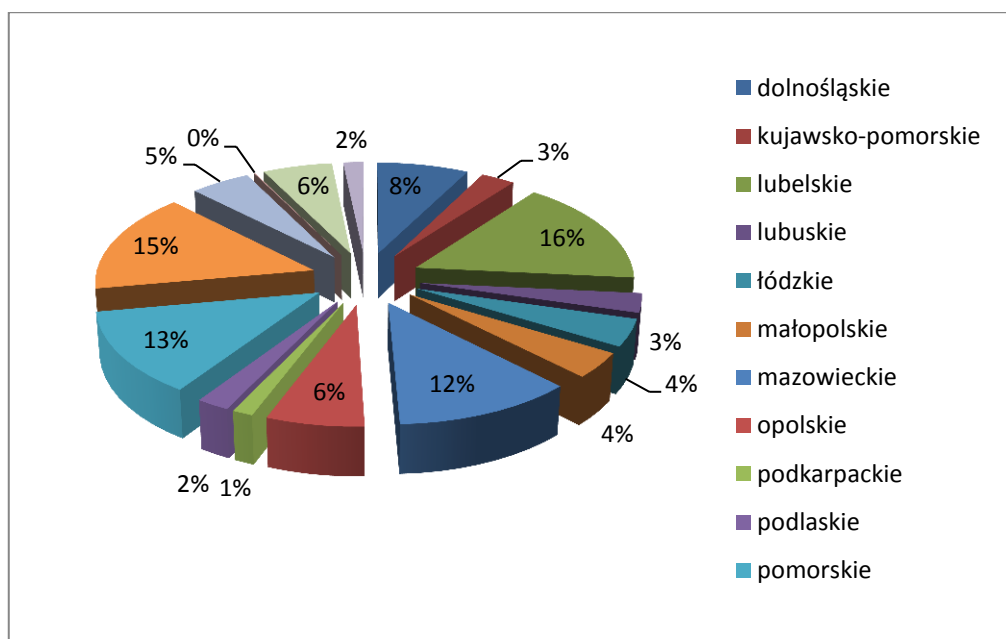
Wykres 4. Przeprowadzone szkolenia i konferencje – wg. województw [%].

Liczbę szkół i placówek oświatowych uczestniczących w szkoleniach przedstawiono na Wykresie 5. i Wykresie 6.

Najwięcej placówek oświatowych objęto szkoleniami w województwie lubelskim (N-1139 = 16%) oraz śląskim (N-1080 = 15%) oraz pomorskim (N-903 – 13%) i mazowieckim (N-836 – 12%).

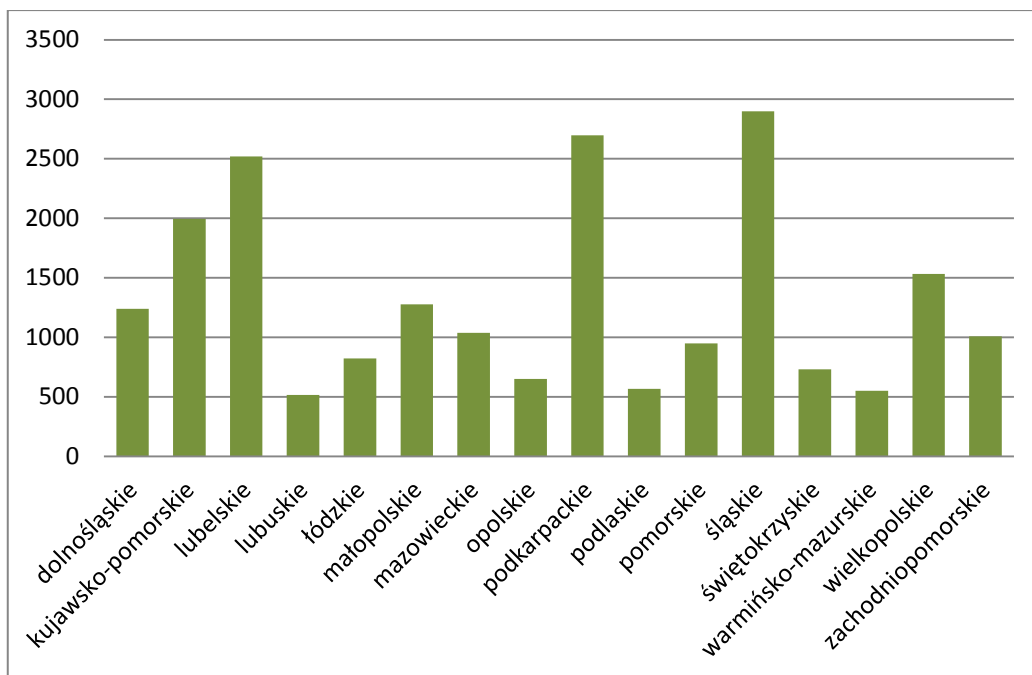
Wykres 5. Liczba szkół/placówek, w których przeprowadzono szkolenia w poszczególnych województwach.

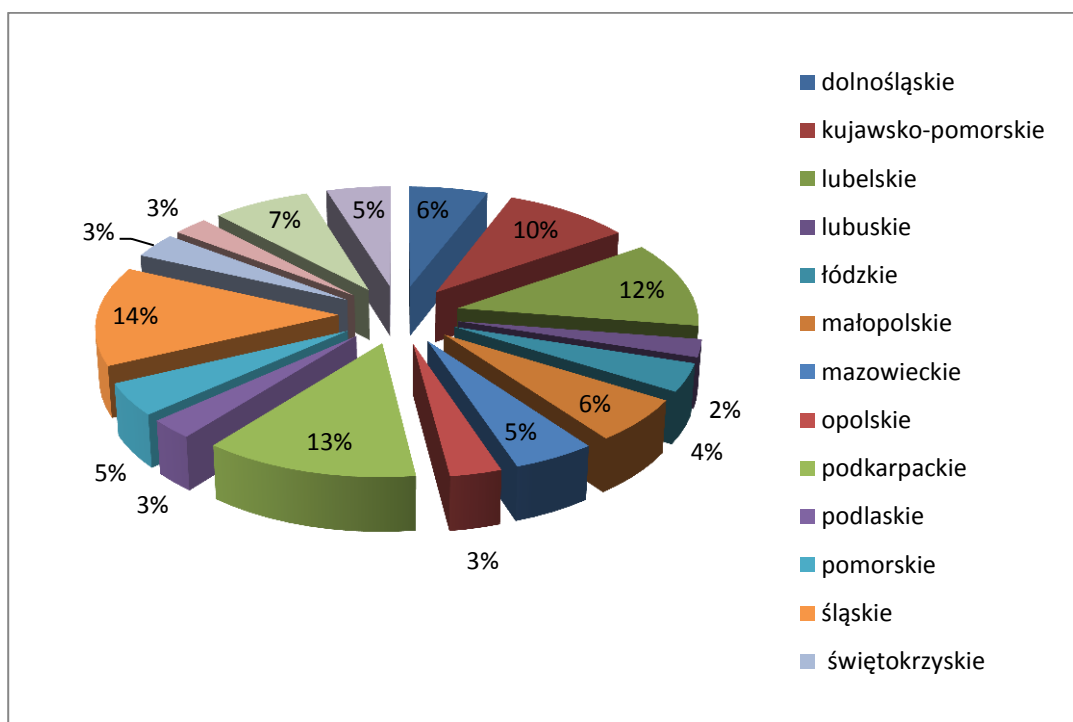
Wykres 6. Szkoły i placówki objęte szkoleniami w poszczególnych województwach [%].

Liczbę przeszkolonych osób w poszczególnych województwach przedstawiono na Wykresie 7. i Wykresie 8.

Najwięcej osób uczestniczyło w szkoleniach i konferencjach w województwie śląskim (N-2899 = 14%), podkarpackim (N-2696 = 13%), lubelskim (N-2521 = 12%) oraz kujawsko-pomorskim (N-1995 = 10%).

Wykres 7. Liczba przeszkolonych osób w poszczególnych województwach.

Wykres 8. Procent osób objętych szkoleniami - wg województw [%].

Podsumowanie:

- 1) **111** pracowników placówek doskonalenia nauczycieli przeszkoliło ogółem **20 998** osób (dyrektorów szkół, nauczycieli, specjalistów), z **7 055** szkół i placówek.
- 2) Szkolenia odbyły się w okresie maj – wrzesień . 2017 r.
- 3) Najwięcej szkoleń przeprowadzono w województwie podkarpackim (N-112),
- 4) Największą liczbę osób objęto szkoleniami w województwach: śląskim (N-2899), podkarpackim (N-2696), lubelskim (N-2521) oraz kujawsko-pomorskim (N-1995).
- 5) Większość placówek doskonalenia nauczycieli, będzie kontynuowało szkolenia na temat programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i placówki i zamieściło ofertę oraz materiały szkoleniowe na swoich stronach www.
- 6) Prowadzący szkolenia przekazali do ORE uwagi zgłaszane przez nauczycieli. Dotyczyły one głównie potrzeb szkoleniowych i dodatkowych materiałów.

Poniżej zaprezentowano najczęściej zgłaszane uwagi i pytania dotyczące obszaru wychowania i profilaktyki.

Szkolenia:

Respondenci wskazali, że nauczyciele chcieliby pogłębiać wiedzę na temat:

1. Konstruowania programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły/placówki, w tym:
  - diagnozy środowiska szkolnego, interpretacja wyników diagnozy,
  - zespołowego tworzenia programu wychowawczo-profilaktycznego,
  - profilaktyki uzależnień - działania szkoły wobec uczniów, rodziców i nauczycieli,
    - planowania współpracy ze środowiskiem lokalnym w realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły/placówki,
2. Modyfikacji i ewaluacji działań wychowawczych i profilaktycznych w szkole:
  - działania profilaktyczne - planowanie i realizacja działań w oparciu o diagnozę zagrożeń,
3. Tworzenia narzędzi do ewaluacji programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły/placówki.
4. Opracowania klasowego planu wychowawczo – profilaktycznego.

5. Nowej roli nauczyciela we współczesnej szkole.
6. Przygotowania kursów w przestrzeni wirtualnej (np. dysk Google).

Materiały szkoleniowe:

Uczestnicy zgłaszali zainteresowanie następującymi propozycjami:

1. Narzędzia do przeprowadzania diagnozy w szkole wg. wieku rozwojowego oraz ewaluacji programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły/placówki:
2. Treści wychowawczo- profilaktyczne do realizacji podczas godzin z wychowawcą - do następnych etapów edukacyjnych, które pojawią się w nowych podstawach programowych (licea, technika, szkoły branżowe II stopnia, itp.).

Odpowiedzi na pytania:

Dużo pytań dotyczyło struktury programu i prawidłowego formułowania celów dla wszystkich typów szkół.

Oczekiwano jasnej interpretacji przepisów oświatowych. Wątpliwości zgłaszane przez uczestników szkoleń dotyczyły m. in.:

- ilości programów wychowawczo – profilaktycznych, np.: ile dokumentów (pw-p) należy opracować w zespołach placówek,
- opracowywania pw-p w gimnazjach, np. : czy gimnazja włączone w strukturę szkoły podstawowej jako oddziały muszą mieć oddzielny program w-p, czy jest to ten sam dokument dla szkoły podstawowej oraz czy opracowują dwa programy?

Rekomendacje:

- 1) Wskazane jest kontynuowanie szkoleń dla rad pedagogicznych lub grup nauczycieli opracowujących program wychowawczo – profilaktyczny
  - przez PDN (oferta szkoleń na stronie www placówek);
  - przez ORE (organizowanie e-learningu oraz szkoleń stacjonarnych).
- 2) Wsparcie szkół i placówek przez ORE poprzez przedstawianie przykładów i modelowych rozwiązań w zakresie diagnozowania potrzeb, planowania programu i profilaktyki zachowań problemowych uczniów - bank dobrych praktyk dla szkół i placówek.